

Гетьманату була розбудована дієва регіональна адміністрація. Вона контролювала найбільшу за весь час Української революції в територію, а також вела перемовини про входження до складу Української Держави Криму та Кубані. Українська Держава була визнана 30 країнами.

Отже, за час правління гетьмана в Україні було відкрито Кам'янець-Подільський університет, засновано Академію наук, закладено основи Української автокефальної православної церкви, здійснено інші важливі починання. Амбітна військова реформа не була завершена через несприятливу зовнішню та внутрішньополітичну ситуацію. Здобутками державотворення періоду Гетьманату скористалася відновлена УНР.

Література:

1. Лук'янюк Володимир // Українська держава Павла Скоропадського https://www.jnsm.com.ua/a/volodymyr_lukyanyuk/
2. Український інститут національної пам'яті // Українська революція 1917-1921 років <https://uinp.gov.ua/aktualni-temy/ukrayinska-revolyuciya-1917-1921-rokiv>

Мірошніченко Любов Василівна,
кандидат філологічних наук, доцент,
доцент кафедри міжнародних
відносин та соціально-гуманітарних
дисциплін Дніпропетровського
державного університету
внутрішніх справ,

Корх Анна Олександрівна,
здобувачка вищої освіти
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ
кафедри психології та педагогіки
Навчально-наукового інституту
права та інноваційної освіти

СУЧАСНІСТЬ: ДЕРЖАВА ТА СУСПІЛЬСТВО В УМОВАХ ВІЙНИ

Українська держава зараз проживає не найкращі часи, тому ця тема є найбільш актуальною в сучасному суспільстві. Декому може здатися, що війна почалася 24 лютого 2022 року, але це зовсім не так. На нашу думку, Україна веде війну з Росією упродовж багатьох років, відповідно до історії. У кожного з народів своя війна – це змушує задуматися про те, на що не звертали уваги: українці є очевидцями тих подій, які будуть детально описувати в підручниках з історії України.

Початок воєнних дій припали на 2014 рік. Ця війна принесла багато проблем українському суспільству, адже країна була зовсім не готова до таких подій. Альона Луньова, *менеджерка з адвокатури Центру прав людини ZMINA,*

у своїй статті зазначила: «І перше, що я хочу відзначити, – активність і ступінь залучення громадянського суспільства у діяльність, пов'язану із подоланням наслідків війни, прямо залежить від того, в якому стані знаходиться держава, чи може вона виконувати свої функції, чи була готова до війни і чи мала відповідні відпрацьовані алгоритми реагування на кризи, викликані її наслідками» [1]. І справді, до такого підготуватися повністю, напевно, неможливо. Але країна почала робити все, що в її силах, починаючи від евакуації мирного населення з місця проведення бойових дій, до купівлі форми для військових.

Найпершим наслідком війни спостерігається активне внутрішнє переміщення населення. У цей час було дуже помітно прояв української національної єдності, яка проявлялася в готовності наших земляків допомагати один одному, наприклад, вирішення питань евакуації, розміщення біженців, надання їм гуманітарної допомоги. Також почали розвиватися волонтерські угруповання, благодійні фонди, які згодом перетворилися на великі і могутні громадські організації.

На рівні держави зазвано нищівного удару в економіці: «Під час війни держава стає головною дійовою особою в економічній площині. Тимчасово потрібно перейти до практично ручного управління економікою, коли держава вирішує, що саме є пріоритетом і на що має йти держпідтримка. У цьому контексті особливо важливу роль має зайняти НБУ та державні банки, які мають стати основою для кредитування переходу держави на воєнні рейки. Головне завдання України зараз – інтенсифікувати економічні процеси на територіях, де не ведуться бойові дії» [2]. Ми маємо намір перемогти у цій війні, тому не можна зупиняти економіку, варто залучити до роботи максимальну кількість працездатного населення.

«Війна проти зовнішнього агресора — це завжди боротьба за політичну і економічну незалежність країни. Бачимо перед собою тільки нашу перемогу, але зважаючи на невизначеність тривалості війни в Україні, відновлення роботи національного бізнесу є запорукою економічної стійкості держави та її спроможності ефективно протистояти агресору, – зазначав Богдан Данилишин у статті «Як держава може підтримати бізнес в умовах війни»» [2].

Війна стає випробуванням, таким собі тестом, на згуртованість суспільства, забезпеченість ресурсами, але варто акцентувати увагу й на таких процесах: «Це і прояви інституційного безладу, і падіння виробництва, і чорний ринок, і мародерство, прояви ворожнечі до російської культури. І ці процеси також потребують нашої ретельної уваги, бо вони впливають на соціальні відносини. Змінюються мережі взаємодії, соціальні практики, змінюються уявлення про себе та суспільство» [3].

Щодо суспільних проблем, то не можна оминати тему психоемоційного стану населення. Війна наносить жахливі травми громадянам, що дуже згубно впливає на здоров'я: «Результати досліджень науковців із медичної школи в Єрусалим свідчать, що під час війни реакція психіки людини буває різною: від помірної і тимчасового стресу, до важких психічних травм, які мають негативні наслідки для здоров'я, включаючи депресію, зловживання психотропними

речовинами і постравматичний стресовий розлад (ПТСР). Ба більше, дослідження проведене науковцями із США доводить, що травматичні події війни можуть мати довгостроковий вплив на здоров'я та благополуччя» [4].

На нашу думку, найголовніше завдання населення – це зберігати спокій та дбайливо слідкувати за своїм здоров'ям. А якщо помітили щось дивне в своєму стані, негайно варто звертатися до фахівців, адже суспільне благополуччя нації, всього народу – невід'ємна складова успішної і процвітаючої держави.

Ще однією з важливих проблем є демографічна криза, яка може початися після війни, адже вона вже дає свої прояви. Як говорила *Ольга Куценко, докторка соціологічних наук*: «Ми увійшли в стан війни, перебуваючи у зтяжній демографічній кризі. Точніше, саме перед війною тренд призупинився. Що ми матимемо після війни? Найгірший сценарій, якщо ми втратимо за рахунок зовнішньої міграції до 5 млн. українців. Але, можливо, Україна зможе притягувати назад людей перспективами розвитку» [3].

Як відомо, до війни наше суспільство було з низьким показником народжуваності та смертності. Так історично склалося, що переважно частина населення, були чоловіки, жінок було менше. А зараз, через війну може утворитися значний гендерний дисбаланс. Кількість чоловіків може бути настільки малою, що не буде вистачати ні для відбудови країни, ні для створення сім'ї. Що ще може нас чекати? *Ольга Куценко додала*: «Депопуляція одних територій і надлишкова — інших. Зміни структури розселення змінять ринок праці, змінять запити на професійні навички, структуру зайнятості, структуру виробництва... Безумовно, ми очікуємо посилення економічної диференціації та стратифікації. На це впливатимуть фактори збереження житла, переміщення, спроможності професійної адаптації» [3].

Отже, суспільство і держава зіткнулися з жахливими проблемами, які варто розглядати та вирішувати в руслі майбутнього країни. Українці воюють на свою свободу. Україна обов'язково переможе і стане однією з найвпливовіших держав в Європі та світі.

Література:

1. Роль громадянського суспільства під час війни Росії проти України | ZMINA. ZMINA. URL: <https://zmina.info/columns/rol-gromadyanskogo-suspilstva-pid-chas-vijny-rosiyi-proty-ukrayiny/>
2. Економічна правда. Як держава може підтримати бізнес в умовах війни. Економічна правда. URL: <https://www.epravda.com.ua/columns/2022/03/20/684363/>
3. Ukrinform. Як війна змінює українське суспільство. Укрінформ - актуальні новини України та світу. URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-society/3527305-ak-vijna-zminue-ukrainske-suspilstvo.html>
4. Суспільне Новини. "Бийся, тікай або завмри" — як життя в умовах війни впливає на психоемоційну стабільність людини. URL: <https://suspilne.media/238315-bijsa-tikaj-abo-zavmri-ak-zitta-v-umovah-vijni-vplivae-na-psihemocijnu-stabilnist-ludini/>